

REKOMMENDATIONER

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION

av den 10 januari 2008

om åtgärder för att underlätta framtida övergångar till euron

[delgivet med nr K(2007) 6912]

(2008/78/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 211, och

av följande skäl:

- (1) Den första deltagargruppen hade en lång övergångsfas under vilken euron var ländernas valuta, men sedlar och mynt i euro ännu inte införts. Enligt de flesta befintliga nationella planerna för framtida övergångar ska däremot mynt och sedlar i euro införas samma dag som euron införas. Denna skillnad och den breda tillgången till mynt och sedlar i euro gör att de medlemsstater som förbereder sig för att införa euron bör följa en annan strategi än den som följdes mellan 1999 och 2002.
- (2) Under dessa nya förhållanden ger kommissionens rekommendation av den 11 oktober 2000 om hur de ekonomiska aktörernas förberedelser inför övergången till euron kan underlättas⁽¹⁾ inte i tillräcklig utsträckning svar på de frågor som uppkommit till följd av de ändrade förutsättningarna. Det bör därför antas en ny rekommendation som beaktar de nya förhållandena och erfarenheterna från införandet av sedlar och mynt i euro under 2002, 2007 och 2008.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

Artikel 1

Styrning av organisationen för övergången till euron

1. Medlemsstaterna bör införa lämpliga specialiserade strukturer för att planera, samordna och underlätta alla nödvändiga förberedelser för införandet av euron.

⁽¹⁾ Rekommendation 2000/C 303/05 (EGT C 303, 24.10.2000, s. 6).

2. En nationell plan för övergången, som omfattar alla aspekter av organisationen för övergången till euron, bör förberedas, diskuteras med företrädare för de viktigaste ekonomiska aktörerna (kreditinstitut, detaljhandeln, IKT-företag, varuautomatsbranschen, konsumentsammanslutningar, handelskamrar osv.) och uppdateras regelbundet.

Artikel 2

Åtgärder för att förbereda medborgarna för euron

1. Den nationella lagstiftningen bör föreskriva parallella angivelser av priser och andra monetära belopp som ska betalas, krediteras eller debiteras. Det bör vara obligatoriskt med parallella prisangivelser så snart som möjligt efter det att rådet officiellt fastställt den oåterkalleligt låsta omräkningskursen mellan den nationella valutan och euron. Medlemsstaterna bör motverka att detaljhandlarna använder parallella prisangivelser innan omräkningskursen officiellt fastställts. Medlemsstaterna bör också kräva separata angivelser av eventuella avgifter som företagen tar ut för att godta betalningar i euro från det att omräkningskursen fastställts till det att euron införas. Det bör vara förbjudet att använda en annan omräkningskurs än den som rådet fastställt. Det bör vara obligatoriskt med parallella prisangivelser under en period på minst sex månader och som mest ett år efter det att euron införts. Därefter bör de parallella prisangivelserna upphöra för att medborgarna ska få möjlighet att till fullo vänja sig vid den nya valutan.

2. Medlemsstaterna bör se till att medborgarna är väl informerade om villkoren för övergången till euron, åtgärderna för skydd av sedlar och mynt i euro liksom dessa mynts och sedlars säkerhetsdetaljer, och de bör hjälpa medborgarna att vänja sig vid den nya valutans värde. Informationskampanjen bör drivas under en viss tid efter det att euron införts. Framför allt bör särskilda informationsprogram införas för utsatta personer (t.ex. pensionärer och personer med fysiska, sensoriska eller mentala funktionshinder) liksom personer som har svårt att få tillgång till information (t.ex. migranter, hemlösa och personer som inte kan läsa eller räkna).

3. Medlemsstaterna, kreditinstitut och företag bör anordna utbildning så att personal som regelbundet hanterar mynt och sedlar kan vänja sig vid euron. Syftet är att garantera ett bättre igenkännande, en korrekt identifiering av säkerhetsdetaljer och en snabbare hantering av mynt och sedlar i euro. Dessutom bör praktisk utbildning anordnas med jämna mellanrum för personer med nedsatt syn för att de ska kunna utveckla ett sensoriskt minne när det gäller den nya valutan.

4. Den offentliga förvaltningen bör förse företag, framför allt små och medelstora, med exakt information om tidtabellen för övergången och om relevant lagstiftning, skattetekniska föreskrifter och redovisningsregler. Branschorganisationer, euroinfo-centrer, handelskamrar, revisorer och företagsrådgivare bör se till att de företag som de har kontakt med gör nödvändiga förberedelser och kan göra alla sina transaktioner i euro från och med dagen för införandet.

5. Kreditinstituten bör informera sina kunder om de praktiska konsekvenserna av övergången till euron. Kunderna bör framför allt uppmärksammas på att de inte längre kommer att kunna göra gireringar eller inneha konton i en tidigare nationell valuta efter den dag då euron införs.

6. Företagen bör vidta åtgärder för att öka medvetenheten hos sina anställda och anordna särskild utbildning för personal som har kontakt med allmänheten.

7. Medlemsstaterna bör övervaka de ekonomiska aktörernas förberedelser för övergången till euron, framför allt genom regelbundna undersökningar.

Artikel 3

Säkerställande av ett snabbt införande av mynt och sedlar i euro

1. För att minska de belopp som måste växlas in bör konsumenterna uppmuntras att sätta in sina överskott av likvida medel under veckorna före övergången. Kontrakt i den nationella valutan som sluts efter antagandet av det rådsbeslut genom vilket omräkningskursen oåterkalleligen fastställs bör helst hänvisa till euro om de är giltiga efter den dag då euron införs.

2. Kreditinstitut och försäljningsställen bör utnyttja förhandstilldelning och förhandstilldelning till tredje part av sedlar och mynt i euro under månaderna före övergången, såsom fastställts av Europeiska centralbanken (¹). Försäljningsställen bör förhandstilldelas sedlar och mynt under veckorna före övergången. Sär-

skilda arrangemang bör införas för små försäljningsställen, bland annat uppsättningar av euromynt för detaljhandlare. För att uppmuntra försäljningsställen att delta i förhandstilldelningen bör de erbjudas finansiellt förmånliga villkor med uppskjuten debitering. Medborgarna bör kunna skaffa sig uppsättningar av euromynt under tre veckor före övergången så att varje hushåll kan få minst en uppsättning.

3. Uttagsautomater bör ställas om till uttag av eurosedlar från och med den dag då euron införs. Uttagsautomater som av tekniska skäl inte kan ställas om i tid bör stängas. Vid kontantuttag och växling vid kreditinstitut under två veckor före och efter övergången bör främst sedlar i små valörer hanteras.

4. Försäljningsställen bör tvingas att ge växel endast i euro från och med införandet om de inte av praktiska skäl är förhindrade att göra så. Tillfälliga åtgärder bör vidtas för att underlätta deras förhandstilldelning av sedlar och mynt och minska de svårigheter som är knutna till den större volymen sedlar och kontanter vid försäljningsställena.

5. Alla elektroniska kassaterminaler bör ställas om till euron från och med dagen för införandet. Konsumenterna bör uppmuntras att använda sig av elektroniska betalningar oftare under de första dagarna efter införandet.

6. Kreditinstitutens huvudkontor bör vara öppna under de första dagarna i den period då två valutor är i omlopp för att underlätta inväxlingen av den nationella valutan till euro. Bankernas öppettider bör dessutom förlängas under perioden för övergång. Detaljhandlare bör ges särskilda möjligheter för att snabbare få tillgång till kontanter, så att köer kan undvikas.

Artikel 4

Förhindrande av otillbörliga affärsmetoder och en felaktig uppfattning hos medborgarna om prisutvecklingen

1. Det bör förhandlas fram avtal med detaljhandels- och tjänstesektorn för att se till att införandet av euron inte påverkar priserna. Detaljhandlarna bör framför allt inte höja priserna på grund av övergången och bör försöka att minimera prisförändringen när priserna fastställs i euro efter omräkningen. Genom avtalen bör det antas en framträdande logotyp som är lätt att känna igen för konsumenterna. Denna logotyp bör lanseras genom kommunikations- och informationskampanjer. I samarbete med konsumentsammanslutningar bör det övervakas om detaljhandlarna uppfyller de åtaganden som gjorts i avtalen. Om åtagandena inte uppfylls bör avskräckande åtgärder vidtas, från offentliggörande av företagens namn till eventuella böter i de allvarligaste fallen.

(¹) Se Europeiska centralbankens riktlinje av den 14 juli 2006 om vissa förberedelser inför utbytet av sedlar och mynt till euro och om förhandstilldelning och förhandstilldelning till tredje part av eurosedlar och euromynt utanför euroområdet (ECB/2006/9, EUT L 207, 28.7.2006, s. 39).

2. Medlemsstaterna bör svara för en intensiv och tätt återkommande övervakning av priserna under veckorna efter det att omräkningskursen antagits fram till slutet av perioden för parallella prisangivelser. Framför allt bör medborgarna under veckorna omedelbart före och efter övergången ges information på veckobasis om prisutvecklingen för att förhindra att de får en felaktig uppfattning.

3. Samma bankavgifter som tas ut för betalningar i den nationella valutan bör efter omräkningen tas ut för betalningar i euro.

Artikel 5

Slutbestämmelse

Medlemsstaterna uppmanas att stödja genomförandet av den här rekommendationen.

Artikel 6

Adressater

Denna rekommendation riktar sig till medlemsstater med undantag i enlighet med artikel 122 i fördraget liksom till kreditinstitut, företag, branschorganisationer och konsumentmanslutningar i dessa medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 10 januari 2008.

På kommissionens vägnar

Joaquín ALMUNIA

Ledamot av kommissionen